ANY XVII — Barcelona, 24 de setembre del 1937 — NUM. 750

Acció Cooperatista

Redacció: Administració: } Pelai, 7 • Tel. 17374

Organ de la Federació de Cooperatives de Catalunya

"Els representants de les Cooperatives del món, reunits a París, senten la ferma esperança que hom trobarà ràpidament els mitjans eficaços per resoldre aquest punyent conflicte i tornar la pau al poble espanyol amb el respecte al dret internacional".

RESOLUCIÓ DE L'A. C. I.

Mentre la joventut generosa lluita als fronts, tots els elements aptes han d'estar disposats a cobrir les seves vacants a reraguarda

Reserves a la reraguarda

La mobilització del nostre jovent, comprès en les lleves del 1930 al 1938, per tal d'incorporar-se a l'Exèrcit en operacions o amb la finalitat d'instruir-se en unes pràctiques premilitars, ha privat moltes organitzacions de significats activistes i animadors, deixant-se sentir en no poques ocasions la seva absència. El nostre moviment no podia ésser una excepció, per més que, generalment, hom tenia el convenciment que, entre els cooperadors, era després de la primera joventut quan hom es decidia a actuar i quan semblava l'edat més a propòsit per a desempenyar càrrecs directius i administratius.

D'un temps ençà, el nostre jovent ha demostrat interessar-se per la Cooperació amb preferència a altres activitats de la vida social i política i les pròpies assemblees de les entitats, moltes vegades, s'han pronunciat en el sentit de situar als llocs de direcció i responsabilitat elements joves, en un desig de renovació i d'avenç. No vol pas dir que hagi estat la regla general, ni molt menys, però sí que la mobilització també ha afectat els nostres quadres d'elements directius i responsables de gestions delegades.

Però si directament no ha estat el nostre moviment tan ressentit d'aquesta baixa d'elements actius com els partits polítics, les pròpies centrals sindicals i, sobretot, els moviments de joventut, cal tenir en compte que als nostres rengles militen activament valuosos elements que, per pertànyer també als organismes esmentats, han estat cridats a suplir les baixes produïdes per l'absència dels joves als quals les necessitats de la guerra assigna un lloc d'avantguarda, i per tant, indirectament, també nosaltres experimentem aquesta minva en les nostres reserves.

La Federació de Cooperatives de Catalunya, exactament igual com les entitats, i potser en major grau, es troba en la situació difícil, en tractar de designar elements per a representar-la, de donar noms de companys competents per tal d'assumir missions o tasques especials, de vegades molt delicades, pesant com pesa damunt els seus membres una munió d'activitats, agreujades per les circumstàncies.

Cal no oblidar que els moments actuals són de plena activitat per al nostre organisme i que a mida que el temps vagi desfent passats errors comesos en nom d'una revolució poc premeditada, la Cooperació haurà d'intervenir encara més activament en totes les relacions econòmiques del país, pesi als que de sempre ens han professat poc afecte i inclús ens han menyspreat.

És per aquest motiu que les nostres entitats haurien de mobilitzar totes les seves reserves —que n'hi han, tots ho sabem—i oferir al nostre organisme aquells elements capacitats que poguessin secundar les seves activitats, ja sigui amb caràcter actiu o simplement d'assessorament respecte determinades gestions de caire tècnic.

Ara, quan tot sembla decantar-se cap a la Cooperació, quan pertot arreu es formen cooperatives responent a necessitats imperioses del moment, la majoria, però, sense una noció tan sols dels postulats i finalitat de la Cooperació, cal posar en activitat tots els nostres valuosos elements, àdhuc aquells que frueixen d'un retir ben merescut, cal mobilitzar les nostres reserves a la reraguarda, per tal que la Cooperació no sigui mixtificada i l'esperit rochdalià inspiri com sempre tota l'activitat de la Cooperació catalana.

COOPERATIVES I COL·LECTIVITZACIONS

Avui que va estructurant-se una nova organització econòmica la modalitat de la qual queda regulada amb el text del decret de Collectivitzacions, creat el 24 d'octubre del 1936, amb els òrgans complementaris d'enllaç com són els agrupaments o concentracions industrials, i els elements legislatius com són el Consell d'Economia i els Consells Generals de Indústria amb la constitució de les Federacions Econòmiques que depenen dels esmentats Consells, ens permetem fer un comentari analític, o si es vol millor unes suggerències sobre la possibilitat o no de què aquesta modalitat bàsica d'endegar la nova Economia per mitjà del anomenat decret que dóna forma legal als treballadors per fer rutllar l'engranatge del treball i de la producció, respongui a la finalitat per la qual fou establerta.

I alhora volem també fer unes consideracions —i això és el més interessant— referent els resultats pràctics que s'han de treure, no ja els treballadors enrolats en aquestes collectivitzacions, sinó pels beneficis i avantatges que hauríem de trobar com a fruit d'aquest nou sistema, els consumidors que en realitat no són altres que els mateixos treballadors.

I posats a fer consideracions, també volem constatar alguns punts essencials de remarcable interès no pas per desvirtuar els propòsit lloables dels que tenen posades les esperances d'èxit en el referit decret de collectivitzacions, no; solament per fer comparacions d'ordre pràctic i genèric i collocant en la situació legal que li correspon per dret la Llei de Cooperatives aprovada pel Parlament de Catalunya el mes de febrer del 1934.

Es innegable que les revolucions duen modificacions en els sistemes establerts quan aquests sistemes responen en mantenir un estat de privilegi, d'egoisme i d'injustícia.

A l'iniciar-se l'era constructiva després de l'aixafament feixista a Catalunya, els treballadors contragueren una responsabilitat tan greu i tan acusada, que l'èxit de la nostra comesa hauria esdevingut falaguer i de resultats positius d'haver sentit els treballadors tots aquesta responsabilitat en grau superlatiu aportant llur esforç i esperit de sacrifici per demostrar a tothora que els treballadors de Catalunya teníem la suficient capacitat per a dirigir i administrar les indústries y el comerç, cercant per això l'organisme legislatiu que canalitzés i dongués forma en aquestes activitats que representen la font de riquesa i la vitalitat dels pobles.

En termes generals hem de convenir i deplorar que aquesta responsabilitat que hem apuntat més amunt no ha estat sentida. Tots coneixem els resultats de moltes collectivitzacions que no responen a la finalitat que hom esperava. Múltiples factors de diverses característiques han motivat que llur desenvolupament fos deficient i en alguns casos deplorable.

Cert que les necessitats de la guerra han contribuït en bona part a obstaculitzar l'obra que en temps normal hauria esdevingut més planera. L'esperit egoista innat que presideix i avantposa totes les qüestions, el temperament racial del nostre poble que no s'adapta a certes innovacions antieconòmiques de dubtosa realitat, ha fet que moltes collectivitats no oferissin aquelles garanties i confiança que requereix una obra l'envergadura de la qual no s'escapa als que tenim una experiència del collectivisme i del treball en comú que exigeix una preparació educativa, una moral i una guspira de consciència que, dissortadament, no hem vist amb gaire freqüencia.

I és que hi han coses que no poden improvitzar-se. I el decret de collectivitzacions ha estat una improvisació, els resultats de la qual han estat el mateixos treballadors els primers en tocar les conseqüències. No s'han tingut en compte per rés els interessos dels consumidors. Solament s'han preocupat els treballadors d'una determinada indústria, d'augmentar els preus dels articles manufacturats com a única solució, sense donar-se compte que automàticament caiem en el cercle viciós que hem heredat de l'antic i funest capitalisme.

Els homes responsables que per donar forma legal a les indústries abandonades per llurs propietaris no tingueren altre camí que elaborar un projecte de collectivitzacions que forçosament havia de servir d'assaig i d'ésser una incògnita en els moments difícils d'adaptació, desconeixien la vigent Llei de Cooperatives i si la coneixien i no l'adaptaren cometeren una lleugeresa i un error imperdonable i demostraren una manca de visió pràctica de psicologia del nostre poble que els incapacitava de legisladors.

La Llei de Cooperatives aprovada per la sobirania del Parlament de Catalunya i que actualment encara resta en vigor, reuneix les suficients condicions d'adaptació en els moments revolucionaris que encara actualment vivim, per l'esperit elevat i eminenment transformador de l'economia privada que l'articulat de la mateixa preveu i propugna.

Cal fer constar que l'elaboració, estudi i aprovació de la referida Llei pel Parlament català, fou en extrem laboriosíssima, intervenint-hi per informar en el si de la comissió dictaminadora representacions genuïnes de la Federació de Cooperatives de Catalunya i que pel seu esperit democràtic, de tipus collectiu i avançat en l'aspecte de l'Economia, motivà que la minoria de l'extingida Lliga la combatés aferrissadament.

Per estructurar la nova Economia, la referida Llei de Cooperatives tenia reservat un paper ineludible en l'aspecte jurídic per encarrilar la producció d'acord sempre amb el consum que hauria fet equilibrar aquella amb aquest d'una manera racional i justa contribuint a normalitzar el consum i hauríem donat la sensació per l'experiència i la pràctica que va palesant el moviment cooperatista de Catalunya amb llurs òrgans de relació, de control i administració, de solvència, de serietat i de capacitat constructiva.

CELESTÍ VENTURA

Nota de Secretaria

Havent-se incorporat a files el company Jaumejuan, cap d'oficines de la Federació, qual incorporació hagué de fer-la sobtadament, preguem a les entitats que tenen assumptes pendents de resolució per les oficines federatives prenguin una mica de paciència si no poden ésser servides amb la rapidesa acostumada, mentre el company Blanquer, designat per a substituir-lo interinament, es posi al corrent dels múltiples assumptes que tracten les nostres oficines.

Preguem no obstant, d'insistir per part de les entitats, en tots aquells assumbtes de caràcter urgent, per tal de poder-los arranjar al seu temps oportú i en la millor forma possible.

El pare del cooperatisme

Es acceptat que Robert Owen hom l'anomena «pare del coòperatisme» generalment, i de l'anglès en particular. Veritablement Robert Owen, l'editor de «El Nou Món Moral» anomenat per molts també el pare del socialisme, pot ésser anomenat pare del cooperatisme amb la general essència de la paraula, si hom es fixa amb la idea d'obrar en comú. Però si hom es fixa purament sota el punt de vista de cooperatives de consum, en essència el veritable pare és, no Owen sinó el Dr. William King. Aquest any tot el món cooperatista celebra el 150 aniversari del seu naixement, nosaltres, doncs, volem fer un boceto, almenys de les principals característiques de la seva persona i el seu retrat espiritual.

Quinze anys més jove que Owen (1771) va estudiar primerament filosofia, després teologia i finalment medicina, vivint del que li donà la pràctica de la medicina a Brighton (Anglaterra). Allí va tenir ocasió de conèixer la vida de la classe pobre, a la qual va ajudar servilment.

L'any 1827 va fundar a aquella ciutat la «Brighton Cooperativa Benevolent Fund Association» i començà a guiar la cooperativa de consum. L'any 1828 va començar l'edició de la primera revista a la història purament cooperatista (The Cooperator) i va redactar gairebé tots els números ell mateix fins l'any 1830. A les dues collecions anyals del seu «Cooperatisto» es troba gairebé tota la posterior teoria i pràctica del cooperatisme.

Mentre, Owen fou contrari d'aquestes *bagatelles* com és una simple botiga, somniant sobre grans béns i fàbriques comunals el doctor King, contràriament, predicava a la seva revista que hom deu començar amb aquesta *bagatella* i organitzar el poder comprar en massa.

També indica a la seva revista totes les dificultats que trobà als seus comenaçments al sistema capitalista anglès, tenint la necessitat d'educar els educadors i escriure molt sobre la nova ètica social.

La seva filosofia social, fins avui dia, encara no ha perdut la seva actualitat.

Article traduït de la Revista Cooperatista Internacional «Ciclarka Standardo», per

V. REBOLLO

SECCIO FEDERATIVA

Ecos de la setmana

El nostre company Francesc Jaumejoan, cap d'oficines de la nostra Federació, ha estat cridat per tal d'incorporar-se a files en haver-se mobilitzat la quinta del 1930, a la qual pertany. Segons sembla, també un dels empleats, el company Massip, que fins ara estava destinat a serveis auxiliars, haurà d'incorporar-se molt aviat, experimentant amb aquest motiu un sensible trasbals les oficines federatives. Interinament, ha estat nomenat el company Blanquer per a substituir el company Jaumejoan, al qual, com al company Massip, desitgem molta sort en el compliment de llurs deures militars.

* * *

Per tal d'intervenir en l'arranjament d'un conflicte intern existent a la Unió de Cooperadors de Terrassa, varen desplaçar-se durant la setmana passada a aquella industrial població els companys Rovira i Blanquer, els quals efectuaren tres intervencions. Molt desitjariem que les petites desavinences fossin resoltes amb la major harmonia i en bé de la cooperació terrassenca, que en els moments més difícils va saber situar-se en un lloc capdavanter, donant un gran exemple de comprensió a moltes altres localitats.

* * *

Diumenge vinent donarà a Mataró el company Felip Barjau l'anunciada conferència sobre el tema «La Cooperació com a programa econòmic», la qual havia de pronunciar el dia 12 el company Miquel Mestre i que no pogué fer-ho per trobar-se fora de Barcelona, primer, i per impedir-li les ocupacions del seu càrrec de director general de Proveïments en la data de tindrà lloc.

* * *

Definitivament, ha estat fixada per al dia 24 la celebració d'un acte cooperatista a Puigcerdà, en el qual prendran part els companys Barjau, Cortinas i segurament una companya de l'Agrupació Femenina. L'esmentat acte és organitzat per la cooperativa «Mútua Puigcerdanesa» i tindrà lloc al cinema de la cooperativa.

* * *

Ha estat designat per la Confederació de Cooperatives de Catalunya el company Felip Barjau per a ocupar el lloc vacant al Consell d'Economia que deixà el company Mestre en ésser designat per a desempenyar el càrrec de director general de Proveïments. Rebi la nostra cordial felicitació.

Federació de Cooperatives de Catalunya

Extracte de l'acta de la reunió del Comitè executiu celebrada el dia 8 de novembre del 1937.

Sota la presidència del company Rovira i amb assistència dels companys Pujol, Torrents, Jiménez, Blanquer, Barjau i Ventura, comença la sessió a les set de la tarda.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es dóna possessió als membres que han de constituir el Tribunal Arbitral, quedant constituït dela forma següent: President, Josep Coll Creixell; president suplent, Jaume Arnal Falomir; secretari, Miquel Gil Pallejà; secretari suplent, Enric Insa Celma; vocals, Pere Clemente Trias i Ramon Pallarés.

Es tracta del problema que planteja la mobilització dels companys Jaumejoan i Joan Masip de les lostres oficines, acordant-se que el company Blanquer desempenyi interinament el càrrec del secretariat.

La presidència assabenta el Comitè de la probable obertura de la Farmàcia Cooperatista, els reglaments de la qual estan pendents d'aprovació. Barjau informa sobre les possibilitats professionals i tècniques de l'esmentada característica cooperativa.

És objecte de força atenció la idea de celebrar un acte públic i de divulgar pel mitjà més pràctic i adient els punts més essencials del programa cooperatista, per a orientació de tothom. S'acorda acceptar-ho en principi, desenvolupant tota aquella propaganda que es cregui més factible.

Barjau i Ventura informen del resultat de l'assistència a la reunió de «Productes Coop», en la qual s'aprovaren els reglaments interiors i es nomenà la Junta de les seccions corresponents.

Es procedeix al despatx ordinari.

S'acorda abans, però, felicitar el company Miquel Mestre per la designació feta, nomenant-lo director general de Proveïments.

Una invitació de la «Mútua Puigcerdanesa» per a dos actes de propaganda que es deixa per concretar.

Es notifica d'haver presentat la dimissió per al càrrec al Comitè pro-cuirassat «Espanya» el company J. Garcia.

S'assabenta el Comitè de l'ajornament de la conferència que havia de donar el company Mestre a Mataró.

Ingressen com a entitats federades la cooperativa del Sindicat Agrícola d'Agramunt (Lleida), «Catorze d'Abril», de Cornellà de Llobregat, i «L'Econòmica», d'Horts de Llobregat.

No havent-hi altres assumptes a tractar, s'aixeca la sessió a les 8.30 del vespre.—El secretari, *Celestí Ventura*.

Noticiari de la U. C. B.

Obeint un acord de l'Assemblea de segon grau, el Consell directiu de la «Unió» ha convocat per al pròxim diumenge, dia 26, a les 10 del matí, al saló d'actes de la sucursal 21, una reunió de totes les Comissions en ple de les sucursals, l'objecte de les quals és assenyalar normes i orientacions a seguir davant els moments que estem atravessant i el desenvolupament de la «Unió» en tots els seus aspectes.

* * *

Ampliant la nota que publicàvem la setmana passada prop de la secció de Sastreria, cal fer ressaltar que els detalls que les Comissions de sucursals i caps de les mateixes tenen la missió de donar als associats es refereixen a presentació de mostruari, models de confecció, hores que es convinguin amb l'operari encarregat de dita funció i mida, com també fer remarcar que si bé el taller de sastreria es troba actualment situat a la sucursal 10, en canvi funciona la secció per a mostruaris, models i mides en la mateixa sucursal i també en la sucursal 21, podent l'associat escollir la secció que li vingui més bé, on trobarà les mateixes facilitats.

* * *

Ha estat feta efectiva a la Federació de Cooperatives de Catalunya la quantitat de 500 pessetes, de la qual quantitat són destinades 100 pessetes per a la Creu Roja i 400 pro refugiats del Nord.

Aquest donatiu és el producte líquid d'uns festivals celebrats fa poc pel conjunt de les sucursals 6, 9, 11, 17, 27, 28 i 34, que composen el Sector I, barriada de Sants.

* * *

El dia 15, a les set del vespre, al local de la Casa del Poble, va celebrar-se l'Assemblea de constitució de la sucursal 70. Fou presidida per la Comissió organitzadora i per una representació de la «Unió», i es nomenà la respectiva Comissió de sucursal i el delegat de Sector. També es donà satisfacció a diverses preguntes i suggerències fetes per diversos companys prop de l'organització i finalitats de la «Unió».

Un d'aquests dies es procedirà a l'obertura de la sucursal al públic.

Per estar situada aquesta sucursal al veí Municipi de Pla del Besòs i pels efectes de facilitats de comunicacions i d'organització, passarà a formar part del Sector C, com ja hi pertany també la sucursal 47, també del mateix terme municipal.—S.

"ALMANAC DE LA COOPERACIO"

D'INTERES

Degut a les dificultats per què atravessa la indústria gràfica en l'adquisició de paper, ha estat inevitable el retard sofert en la publicació i tramesa consegüent de les circulars i butlletins de subscripció que havíem anunciat darrerament.

Vençudes aquelles dificultats, podem anunciar que, a la major brevetat que sigui possible, els mencionats butlletins de subscripció seran tramesos a les cooperatives, als dirigents de les quals recomanem el major interès en la propaganda i llista de subscriptors entre els socis, a l'objecte que, arribat que sigui el moment de precisar el futur tiratge de l'ALMANAC per a 1938, pugui realitzar-se sense entorpiment ni retard.

Se'ns pregunta si les cooperatives que l'any actual publicaren el seu historial a les pàgines de l'Almanac, els serà factible de publicar quelcom que es refereixi a la seva cooperativa.

Indubtablement que les nostres cooperatives, incloent-hi les que enguany han publicat el seu historial, tenen la manera de fer pública exposició de la tasca que realitzen al costat o dintre la cooperativa en l'aspecte cultural, artístic, mutual o de previsió; pàgines d'homenatge als homes que crearen les institucions anexes a les nostres associacions, dades històriques que marquen una fita o una realitat, una millora, un avenç, etcètera.

De l'interès i iniciativa dels homes de les nostres cases depèn el que les pàgines de l'ALMANAC per a 1938 puguin ésser utilitzades per a major expandiment i coneixement totalitari del moment cooperatiu a Catalunya.

El company director de l'ALMANAC DE LA COOPERACIÓ, a l'objecte d'una millor ordenació en el seu treball, agermanant-lo amb el desig d'evitar molèsties inútils als companys que han sol·licitat el poder parlar amb ell en diferents hores i dies, ha determinat establir un dia a la setmana, els *dissabtes* a la tarda, de cinc a set, a la Secretaria-Redacció del nostre portantveu a la Federació, Pelai, 7, en quals dies i hores el company Alsina rebrà molt gustós tots els cooperatistes que desitgin parlar amb ell sobre afers relacionats amb l'ALMANAC.

On va la "Unió de Cooperadors"?

PROJECTES

Projectes i només que projectes poden fer-se avui dia, sense poder-ne portar cap a la pràctica, per més bona voluntat i capacitat dels dirigents del moviment cooperatiu a casa nostra, degut tot als moments crítics que estem passant i que desgraciadament encara no es preveu ni el final, com tampoc els resultats positius que n'obtindrà la nostra organització amb tot i l'aixafament complet del feixisme internacional.

La Cooperació, a pesar de les bones qualitats que reuneix, ha estat sempre, si no despreciada, quan menys arreconada per tots aquells partits, sindicals i estaments oficials haguts abans del moviment i durant el mateix, i si no l'han feta desaparèixer del tot no ha estat per manca de ganes, encara que si avui vivim es pot ben dir que és per «miracle», si és que se'm permet dir aquesta paraula, puix uns ens han considerat aburgesats i els altres massa obreristes i sempre hem hagut d'estar nedant entre dues aigües i entre l'antipatia d'uns i el temor dels altres no ens ha estat permès de posar al servei del poble els serveis que conté la Cooperació, únics com a collectivitat i d'un obrerisme clar i contundent sense rèplica de cap mena, i jo crec que degut a aquesta recta conducta, demostrada no amb paraules, sinó amb fets, ha estat el temor que ens han tingut, perquè han vist en nosaltres uns idealistes pulcres i honrats que no els captiva el lucre personal i que totes les activitats les esmercem per al bé de la collectivitat, puix si aprofitant-nos dels primers moments, potser amb una visualitat de comerciant, haguéssim fet ús de les moratòries que concedia el Govern per al pagament de les factures i l'import d'aquestes l'haguéssim destinat a l'adquisició de gèneres, avui, solament amb els beneficis obtinguts, hauríem pagat els proveïdors i tindríem els cabals necessaris per a fer front a la difícil situació perquè estem atravessant; però no parlem d'un fet consumat i anem als projectes que m'han induït a fer aquest modest article.

Els que som cooperadors i sentim la Cooperació ens despullem de tota enveja personal i de tot partidisme polític i la nostra única ambició és crear-nos una situació per a no restar desemparats el dia de demà amb l'ajut dels nous cooperadors que ingressen, cosa que nosaltres fem per als nostres vells avantguardistes de la Cooperació, amb la nostra aportació collectiva.

Si tots entenguéssim bé el que és la Cooperació i comprenguéssim avui el sens fi de projectes que es podrien dur a terme demà, solament amb la collaboració com a consumidor, jo tinc la ferma convicció que no hi hauria un sol obrer, un sol home que es sentís obrerista, que no fos cooperador; i si poguéssim traslladar-nos al temps normal i tots complíssim els deures de consum que el reglament ens imposa, amb uns quants números i uns petits exemples tractaré de fer-vos veure quina fóra avui dia la nostra potencialitat econòmica amb el nombre d'associats amb què compta la «Unió de Cooperadors de Barcelona».

En l'actualitat la «Unió de Cooperadors» compta amb uns 21.000 associats, i si cada associat suposem que representa una família per terme mig de 4 persones, tindrem que comptem amb 84.000 consumidors. Traslladem-nos al temps normal i seguim la pauta que ens ha de marcar el reglament, que cada un ha de consumir a raó de 1.000 pessetes a l'any, o sigui un promig de 2.75 pessetes per dia aproximadament, i ens trobem que la «Unió hauria de fer un gir de 84 milions de pessetes com a mínim.

Sobre aquests 84.000.000 de pessetes calculem que entre totes les mercaderies que forçosament haurem de distribuir destinem un 20 % de benefici brut i ens donarà un resultat de pessetes 16.800.000 en un any.

Ara deduirem d'aquest benefici les càrregues naturals per a obtenir el benefici net, deduccions arrodonides per no tenir dades exactes, i tindrem aproximadament:

Sous de 600 dependents a 4.800 pessetes per un i any	2.800.000
15 % amortització maquinària, camions, etc., sobre un import d'un valor de 2.000.000 pessetes . .	300.000
Lloguer de 50 sucursals a 1.200 pessetes any	60.000
Llum, gas i aigua de 70 sucursals a 5.800 pessetes any	406.000
Despeses generals, conservació i altres, a raó de 1.200 pessetes any, per 70 sucursals.	84.000
Hipoteques, 4 % sobre les actuals, 1.000.000 de pessetes. . . .	40.000
1 ½ per 100 de mermes en el gir anual de 84.000.000	1.260.000
	5.030.000

Per tant, del benefici brut de 16.800.000 pessetes deduïm les càrregues normals anotades de pessetes 5.030.000: tindrem un benefici net de pessetes 11.770.000, que representa un 14'01 per 100.

Ara bé, atenent-nos a la Llei de Bases de la Cooperació i Llei de Cooperatives, destinem un 50 per 100 per a fons de reserva i obres socials i tenim que ens queda un altre 50 per 100 que importa 5.030.000 pessetes i que en un termini de cinc anys, temps en què si tenim en compte que de tots els associats que formen les nostres sucursals no tots tenen els drets a les caixes d'assistència social, adquirits per un cert nombre que en fer-se la «Unió» ja en gaudien, crec que amb aquest 50 per 100 podria sortir-se sobradament del pas en aquests temps de cinc anys per a nar creant un fons més gran, com a continuació detallaré.

Els 5.030.000 pessetes es podran destinar únicament i exclusivament a producció cooperatista o sigui fabricació i elaboració d'articles per als cooperadors i que en temps normal havíem de proveir-nos del comerç privat.

No us sembla, companys que presteu atenció a aquest article, que els beneficis abans esmentats a mida que poguéssim muntar noves indústries cooperatives serien més crescuts i podríem destinar un tant per cent més elevat als fons d'assistència social per a atencions dels nostres consocis, i que al final el moviment cooperatiu abarcaria no solament el consumidor, sinó també el productor, i que tots nosaltres acabaríem per tenir totes les necessitats cobertes i seria una veritable República de treballadors, però de treballadors cooperadors?

Ja dic, en començar: projectes i només que projectes; però si tots nosaltres no ens deixéssim influenciar per cap mena de partidisme i anéssim fent feina seguida i constant, podríem posar-los en pràctica quan la situació es normalitzés, i el que avui és solament un projecte, no tinc cap mena de dubte que podria transformar-se en realitat, realitat que en desenvolupar-se abarcaria un sens fi de resultats positius més interessants que els que en aquest article tracto i que en altres aniré especificant.

ADOLF TOBIAS

DESDE MI BALCON

Las palabras de un loco

Sus manos transparentes como ámbar se movieron esbozando un inquieto interrogante. Y su figura de mártir parecía agrandarse, agrandarse, en la pequeñez de su encierro, pidiendo el espacio infinito, la caricia del aire, la belleza de los astros. Con una extraña luz en las pupilas—reflejo de alguna visión psíquica—taladraba formas para mí invisibles, persiguiendo algún enigma.

Las palabras brotaron de sus labios súbitamente, mordidas, salpicadas de sarcasmo.

—¡Pobre siglo XX, mal llamado de las luces!... Sólo hay tinieblas, tinieblas... Y el caos, la nada. Los conceptos se encierran en un cero infinito.

»Ha vencido la Bestia que ruge cara al cielo; ¡cómo brillan sus colmillos afilados!... La siento cerca, tan cerca que su aliento roza mi marchita frente.

»¡Los hombres, qué pequeños son!... Están casi todos manchados. ¡Cómo saltan al son de ritmos absurdos!... Se odian, se atropellan, se matan. Muñecos, muñecos en una farsa sin fin.

»¿No habrá nadie que siga un consejo?... ¿Nadie, nadie?... ¿Lo lanzo como un reto a la cobardía colectiva?... No. ¿Para qué?...»

Me estremecí pensando que quizá el loco había presentido una amarga verdad. La humanidad seguramente despreciaría a quien la apartase de ciertos abismos que atraen con el espejismo de grandezas y deleites.

Sus manos transparentes como ámbar se movieron esbozando un inquieto interrogante.

PSIQUIS

CONYAC SOREL

Adaptat al paladar dels cooperadors des de 1875

SUC. DE MOREL FARRERAS - - - - BARCELONA

De la V Conferència Internacional de dones cooperadores

La veu de les mares i de les mestresses

Els dies 2 i 3 de setembre tingué lloc a París la V Conferència Internacional de les dones cooperadores, a la qual assistiren 410 delegades pertanyents a vint països, i, corresponent a les invitacions especials que foren fetes, prengueren part també la Srta. Joseph, de la Societat de les Nacions; senyora Brunschwieg, sots-secretària d'Estat per a l'Educació i l'Ensenyament, del darrer Govern francès, i un gran nombre de persones representants de Cooperatives, Federacions i altres organismes internacionals femenins. Dissortadament, no pogué assistir la Sra. Lacore, ex sots-secretària d'Estat en el Ministeri per a la Protecció de la Infància, la qual transmeté les seves cordials salutacions.

La Guilda Internacional ha pogut constatar uns progressos extraordinaris després de la darrera Conferència celebrada el 1934, i les delegades varen ésser informades de les noves Guildes creades a França, Polònia, Nova Zelanda, Romania, Japó, Hongria i Austràlia. Les quatre primeres formen ja part de la Internacional i les restants seran afiliades dins de poc temps. Així mateix comencen a ésser creades noves Guildes a molts altres països, com per exemple Dinamarca, Estònia i Iugoslàvia, i el fet que totes aquestes organitzacions femenines hagin tramès les seves delégades a la Conferència és una bona prova de l'esperit que anima vers el moviment cooperatiu les mares i les mestresses del món.

Entre altres assumptes propis de l'organització, les delegades han considerat dues qüestions com d'extrema importància per al moviment cooperatiu i les dones: «La posició de les dones dins el moviment cooperatiu» i «La Joventut i la Cooperació». No es pot negar que la posició de les dones actualment ha estat combatuda i ha vingut a crear un problema, per quant hom ha destruït, en determinats països, llurs drets d'igualtat política. Aquesta és la causa que les dones vénen obligades de fixar la seva posició en tots els moviments socials i democràtics i sobre quines condicions s'avenen a sacrificar llurs forces, llur treball i llur entusiasme a cada moment.

Tant en l'escrit presentat per la Sra. Riedl —Unió alemanya a Txecoslovàquia—com en el discurs d'obertura pronunciat per la presidenta, Sra. Freundlich, es va fixar la idea d'estimular les dones a rendir llurs serveis al moviment cooperatiu, per quant ell presta immillorables seguretats a les mares i a les mestresses per a poder complir llurs deures i perquè les dones trobin en aquest moviment democràtic la possibilitat de realitzar llurs funcions socials i tinguin l'esperança de rebre una més gran seguretat de millorar les condicions econòmiques de llurs vides, així com una més gran seguretat personal de llurs existències.

La Joventut està sobretot lligada a les mares, i és per això que la Conferència ha volgut dedicar-li un bon espai. La Srta. Jonson—de la Unió de Cooperadores Sueques—va demostrar en un complet rapport tot el que el moviment cooperatiu ha fet per la Joventut i el que les dones poden fer per a completar aquesta obra si hom vol guanyar realment la Joventut a la Cooperació.

Naturalment que hom no podia inaugurar ni clausurar la Conferència sense fer una demostració per la Pau. La presidenta va exposar clarament les idees fonamentals que dirigeixen la voluntat pacifista de les dones en dir: Les dones volen oposar a la idea de la força la força de la idea, de la idea del desarmament, de la pau i de la collaboració de tots els pobles. Aquestes idees fonamentals varen trobar la seva expressió en la resolució adoptada per unanimitat a la Conferència. En una altra resolució la Conferència ha expressat a les cooperadores d'Espanya la seva simpatia i la pena per les misèries que estan obligades a passar, «perquè llurs misèries i la nostra i els terribles sofriments dels pobles espanyols, mostren a tot el món allò que les mares i els infants deuran sofrir en una nova guerra, si nosaltres la permetem de nou governar el món».

La Conferència ha estat l'expressió de la solidaritat i ha mostrat la importància que posseeix per a l'evolució femenina l'educació a les Guildes nacionals per a les dones, qual sentiment farà que les dones s'avinguin més a una collaboració internacional, fonament necessari per a una actuació conjunta de pau entre els pobles.

Aviat tornarà a sortir

"EL COOPERADOR"

Esencias supersolubles "MELITO" para la elaboración de aguas de colonia, quinas, brillantinas y perfumes de flores. Lociones y extractos.

J. SUMMERS-AREVALO

Oficinas: Pablo Iglesias, 61 - Telf. 21898
partado 504 - BARCELONA

Esencias purificadas de frutas. Especialidad
DUROMA DE LIMON 444
para gaseosas y jarabes.

LA VERDAD

Tanto los grandes filósofos como los eminentes hombres de ciencia afirman que en el Universo nada es absoluto; que si hay algo acreedor al título de verdadero es precisamente la relatividad de todo lo existente. Que todo está sujeto a transformación: las cosas, los seres y las ideas. Por eso se dice que es de sabios el saber adaptarse a cada realidad. Mantenerse irreductible cada uno en sus concepciones es propio de espíritus cerrados y fanáticos. Para que sea posible la vida al lado de otros seres; para hacer factibles las relaciones sociales, se hace indispensable transigir, ceder un poco de lo suyo cada cual. La intolerancia es signo de inferioridad y motivo terrible y permanente de discordia. La vida en sus múltiples manifestaciones impone muchas veces decisiones inesperadas, conductas imprevistas, normas que nadie había imaginado antes. Los españoles podemos argumentar largamente sobre el tema aquí expuesto. Lo que nos está sucediendo entra de lleno en el misterio de los hechos insospechados. ¿Quién podía predecir nuestro caso enorme y monstruoso? Nadie absolutamente. Por eso desde el principio de nuestras actuales desgracias hemos cometido un sin fin de errores. Hemos querido obrar a base de teorías preconcebidas durante muchos años; al dictado de concepciones tenazmente alimentadas sobre procesos de un pasado, y ante el hecho nuevo, imprevisto y sorprendente aquellos moldes impuestos con tenacidad poderosa han agravado nuestra situación, han sembrado de obstáculos el camino para adoptar inmediatamente las formas, las modalidades, las actitudes que la realidad naciente, cruel, terrible, infernal, nos imponía, y sólo a fuerza de golpes monstruosos, rebosantes de dolor y de sangre; sobre la marcha implacable de los hechos aplastantes; bajo el peso de una realidad feroz jamás soñada, hemos ido abandonando a regañadientes, con lentitud desesperante, aquel lastre de concepciones, de principios ideológicos, como cosas perjudiciales para responder a la hora trágica que estamos viviendo. Y la visión más rápida de unos sobre otros para responder a las exigencias y necesidades del momento han sembrado nuestra retaguardia de odios, de rivalidades, de antagonismos feroces. De querer absorber y predominar los unos a los otros. Cada matiz ha querido mantener la prerrogativa afirmando que su pensamiento es el mejor y se han lanzado a realizaciones de sus credos como si nada mejor hubiese en el mundo. Como si fueran semidioses infalibles, sin tener en cuenta que todo ser humano es extraordinariamente limitado y más propenso se halla a incurrir en errores que no en aciertos. Y el terrible forcejeo predominante ha obstaculizado de una manera triste y dolorosa el ponerse a tono con las circunstancias. Nadie debe considerarse monopolizador de poseer la verdad y todos estamos siendo víctimas de ese prejuicio, desgraciadamente demasiado dominador entre nosotros. Por encima de todas las concepciones acariciadas como verdades hasta hoy ha surgido una realidad terriblemente monstruosa, pero de vida o muerte, de ser o no ser, de luz o sombra, precisamente como base para el exterminio o alumbramiento, para la creación o destrucción de todos esos sueños ideológicos.

Al surgir el enemigo no se ha tenido en cuenta que lo primordial ante todo; que por encima de doctrinas, idealismos, emancipaciones y programas avanzados, sólo una verdad existía por encima de todo y continúa cada día con mayor intensidad predominando; que la única consigna debía y debe ser la de aplastar al enemigo, cerrarle el paso, cercenarle las garras, y para conseguirlo era preciso renunciar a todos los idealismos particulares. Nuestra verdad era y continúa siendo:

Primero.—Un Gobierno de Frente Popular, representando a la mayoría del Pueblo, victorioso por sus votos, sin distinción de condiciones, sabedor de que se preparaba una sublevación militar llamó a todas las organizaciones políticas y obreristas, liberales, democráticas y avanzadas para pedirles su ayuda ante el peligro inminente, y ese Gobierno, con su fuerza pública y todos los luchadores del Pueblo que quisieron prestarse, venció en la mayoría de lugares de España. Ese Gobierno, que al llamar a todos demostraba con su acto ser completamente adicto a la causa del Pueblo, era merecedor en absoluto de toda su confianza y por tanto debía ser apoyado y convertido en centro de todo el movimiento antifascista, acatándolo desde los más moderados a los de máxima tendencia extremista. Las industrias, las finanzas, las iglesias y sus valores, las empresas, las propiedades, todo debía ser entregado a su custodia. Gobierno legítimo y único reconocido internacionalmente, en plan de justicia y habiendo un poco de conocimiento, sus mandatos habían de ser respetados y acatados, prestándole absoluta colaboración. Obrando así hubiéramos dado ante el Mundo, desde el campo antifascista, una nota solvente de profundo juicio, de intensa capacidad, de enorme comprensión, y nos hubiéramos mostrado dignos acreedores de un inmenso respeto. El no obrar así constituyó nuestro primer y gravísimo error, germen y base de todos los demás. El mismo proletariado internacional se sintió sorprendido y desorientado de nuestra equivocada actuación.

Segundo.—Formación inmediata de un poderoso Ejército a base de todos los principios y normas de lo que llaman arte militar. ¿Antimilitaristas? Idealmente, sí; pero el hombre propone y las circunstancias disponen. Al fin ha tenido que hacerse. ¿Consecuencias de haber tardado tanto? El tiempo nos lo dirá. En lo que coincidimos la mayoría es que realizado inmediatamente sin duda la guerra estaría ya terminada con nuestra victoria.

Tercero.—Unidad fraternal y absoluta en todas las manifestaciones y actividades sin distinciones ideológicas. Después de catorce meses de guerra y terribles sufrimientos el panorama se presenta aún difícil en ese aspecto. ¿Incomprensible, decepcionante? Sí, pero fatalmente real.

Cuarto.—Demostración de sacrificio en todos los aspectos: en los lugares de trabajo, produciendo bien e intensamente. Parcos en la remuneración, atendiendo las posibilidades de la economía de un país en guerra. En alimentación, previsores y austeros. Inteligencia y comprensión en todo.

Quinto.—Cariño, agradecimiento, adhesión a los pueblos que nos han prestado su ayuda. Tal como se halla el Mundo, lo mismo en la paz que en la guerra, para subsistir hay que tener amigos poderosos, y para que de verdad lo sean se hace indispensable cierta comunidad de intereses morales y materiales.

Desde los hechos del 19 de julio de 1936 esto era y continúa siendo nuestra verdad. ¿Llegaremos a comprenderla del todo? Confío que la realidad demasiado terrible que estamos viviendo, más fuerte que todos nuestros particularismos, nos obligará a acatarla.

ISIDRO JUVÉ

Unió Cooperatista

Amb el tema abans dit tinc el propòsit de fer un petit comentari que espero serà de la teva satisfacció i emprendràs la defensa d'aquesta unió que tant ens interessa i esperem.

Vaig seguidament, doncs, a fer-te uns detalls, que són els següents:

En data 28 de març d'aquest any, va fer-se un gran míting de concentració cooperatista en el local del «Price», de Barcelona, en el qual varen ésser representats la Unió de Joventuts Cooperatistes, l'Agrupació Femenina, la Federació de Cooperatives de Producció i Treball, la Federació de Cooperatives de Catalunya, la Federació de Sindicats Agrícoles de Catalunya i la Confederació de Cooperatives de Catalunya.

Tots feren vots d'unió cooperatista, però a la pràctica algun sector no ha respost tal com esperàvem de les seves promeses, i aquest sector és el dels sindicats agrícoles.

Avui, doncs, que necessiten les cooperatives de consum el seu ajut davant les dificultats perquè s'atravessa per a poder assolir els productes alimenticis, fills de la terra, com són patates, mongetes, moresc i altres, però especialment, els tres esmentats, que són els aliments primordials de l'obrer i que avui ens són tan privats.

A més, després del 19 de juliol s'ha convingut a moltes cooperatives de consum destinar l'excés de percepció a fins d'assistència social, com són seccions d'invalidesa, socorsos mutus, vellesa i altres, i que posen a un nivell molt superior el proletariat cooperatista.

Tal volta els sindicats agrícoles no deuen haver oblidat que són obrers i que tots tenim un lema, que és «un per a tots i tots per a un»?

I de continuar aquest estat de desunió entre els obrers agrícoles i els obrers cooperatistes de consum, no es fa altre treball que afavorir la classe burgesa que avui s'ha aplegat sota les ales d'aquesta organització de petits industrials que es diu G. E. P. C. I., associació *noble* però *burgesa,* i per tant no cal fer cap més comentari per a definir els seus *bons sentiments* envers l'obrer.

Cooperatista: no sé si podré aconseguir el teu ajut per a vèncer aquesta maniobra; però aquest company dóna el seu crit d'alerta per evitar la fam que sembla amenaçar tota la família obrera.

MIQUEL MASSUET

Responsabilidad

Nos hemos lamentado muchas veces de que no somos comprendidos. Es por esto que hoy insistimos nuevamente en lo que tantas veces hemos repetido hasta la saciedad.

No nos importa, pues, que nos digan machacones al insistir sobre aspectos y cosas ya sabidas y además divulgadas. El hecho de insistir hoy sobre lo que podríamos titular «variaciones sobre el mismo tema» lo motiva el que vemos por doquier que se habla de «responsabilidad», y nosotros, como es natural, cuando oímos o leemos esto nos decimos que cuando quiere «responsabilizarse» es que se ha sido irresponsable. Pues, ¿qué? ¿Se quiere responsabilizar una organización? Señal que ella no tiene solvencia para actuar con responsabilidad propia.

¿Se quiere que los hombres representativos de tal o cual colectividad sean responsables? Pues señal que hasta este momento han actuado sin este sentido de responsabilidad.

Esto, que en sí tiene tanta importancia bajo todos los aspectos, no parece sino que no le dan toda la que en realidad tiene quienes diariamente y por medio de todos los medios de publicidad lanzan continuamente esta palabra incluso como consigna. Por lo visto, sobre los acontecimientos en marcha es cuando alguien se ha dado cuenta de que todo tenía que responsabilizarse: hombres y organismos. Bien; muy bien; en esto no discrepamos. Pero sí que disentimos en que hombres y organismos tengan que hacerlo ahora, cuando muchos creían de buena fe que esta «responsabilidad» de hecho ya existía.

Los ehchos, empero, nos dicen que no, si bien nosotros lo lamentamos muy de veras.

No obstante, a fuer de sinceros, hemos de decir que no nos extraña del todo, pues nosotros, que también hemos andado algo de acá para allá y de una a otra parte, con todo y las pequeñas dotes de observación que poseemos, ya habíamos notado algo de todo esto que ahora sale a la luz pública casi como un lamento.

Ya habíamos visto cómo por un «quítame allá esas pajas» se derrumbaban con demasiada frecuencia organizaciones en las que se habían pasado meses y a veces años para lograr que estuvieran en condiciones de cumplir con eficacia en aquello para lo cual fueron creadas.

Otras, habíamos visto cómo desaparecían después de venir a la vida sin haber siquiera llegado a interesar poco ni mucho a la opinión pública sobre la razón y objeto de su existencia.

Finalmente, las más, que murieron apenas nacer por la falta de constancia y actividad de sus componentes.

A unas y otras, pues, podemos aplicar sin paliativos de ninguna clase la palabra que glosamos: «falta de responsabilidad».

En todos los aspectos de la vida y de la actividad humana, cuando el individuo actúa y trabaja sin que se responsabilice en su acción, forzosamente la obra que intenta realizar está de antemano condenada al fracaso. Y he aquí una de las más poderosas razones del por qué en las colectividades cooperatistas el hombre está desde sus comienzos responsabilizado, pues él, con su espíritu creador—y no pretendemos sentar un aforismo, pues a la vista está su obra—, ha sabido crear aquello que es el único aliciente de un espíritu constructivo: «hacer obra práctica y positiva», sin la cual es difícil que se responsabilice el hombre en su vida colectiva.

De esto los cooperatistas podemos enorgullecernos, pues han sido antes y son ahora todos, absolutamente todos, responsables de su acción y actuación.

Han sido y son responsables del mantenimiento y sostenimiento de las cooperativas y de las obras de asistencia social en ellas establecidas.

Han sido, en fin, antes, y son ahora, responsables si por su negligencia sufre perjuicio y quebranto la entidad el patrimonio social de la cual se les ha entregado en custodia.

Y así es el ambiente general en los medios cooperatistas. Responsabilidad total y absoluta en todo y para todos.

Por ser así las cooperativas y los cooperatistas, ha dado lugar a la salida poco airosa del seno de las mismas de individuos que habían ingresado en ellas imaginándose quizá que en la cooperativa se podía actuar sin que su actuación fuera eficazmente controlada y sin responsabilidad alguna por los actos por ellos realizados. No. Nosotros somos así, y satisfechos de ser así estamos.

Quien sepa apreciar el valor de las cosas y de los hombres por su conducta y sus hechos nos ha de querer como somos, adelantándonos por nuestra parte a decir que dondequiera que vayamos nos inspiraremos en esta meticulosa actitud y conducta que impera y predomina en nuestras entidades, pues se ha hecho carne en nosotros pensando que una conducta honrada hace más y mejores adeptos que una buena doctrina.

ÁNGEL CASAS

Els alemanys tenen el rebost buit

Per H. LOFTUS

«No llanceu cap molla! Les balles són més necessàries que el pa», diuen uns cartells a la sala principal de l'estació de Colònia. Mentre estiguérem en un hotel confortable, aquesta observació ens semblà en tot moment una mica exagerada. Fou després, quan canviàrem la nostra residència, per anar a viure en una casa familiar, que en tocàrem la necessitat. I no perquè fóssim pobres—ens quedava encara tot un talonari de xecs de viatge—, sinó com a resultat de l'escassedat, mai coneguda, d'articles alimentaris que sofreix avui Alemanya.

* * *

Les mercaderies, qualsevols que siguin, són molt escasses. Moltes d'elles no són distribuïdes als tenders tots els dies, els quals, però, no tenen permès queixar-se de la situació dels queviures. De tota manera, el crit de «He trobat ous, però no tinc mantega», és corrent durant les nostres excursions diàries. Algunes vegades alternat, per haver trobat carn, però no tenir, en canvi, verdures.

POCA VENDA DE TEIXITS

Les fàbriques tèxtils són també molt escasses, i durant la nostra estada, els diaris—els quals, naturalment, són curosament censurats—, anunciaven, d'una manera dissimulada, que el «Führer», amb la seva bondadosa sabiduria, havia aplicat el vet a les «vendes» en les quals entressin alguns articles de teixit.

D'una manera indirecta, procuràrem assabentar-nos del motiu d'aquesta fam, per un amic cooperador, Herr ***. Em donà una mirada de reüll, i m'explicà que, malgrat que la nació no produeix els queviures suficients per a satisfer les necessitats de la població, el Dr. Schacht, conseller de Finances del Govern, havia manifestat repetidament que no existia or suficient per a comprar a l'estranger. Segurament hauria dit quelcom més, si no haguéssim segut en un dels restaurants més concorreguts; potser que la causa era perquè Alemanya necessitava els seus diners per a armaments.

CAFÈ SINTÈTIC

Per al desdejuni, que per a molts alemanys representa un panet amb mantega i un vas de cafè, tinguérem la mar de dificultats per trobar que el menjar fos de bona classe. Trobàrem que el cafè era *ersatz*, o sigui sintètic. Quasi l'única classe de mantega que trobàrem, i encara no molt abundant, era alemanya. Era de la mena que a Anglaterra es ven a poc més del preu de la millor margarina. Els panets, que eren grisos sota la crosta, evidentment, eren fabricats amb farina adulterada. Era impossible el torrar-los.

SENSE REGATEJAR

Cada dia de bon dematí—ens explica el carnisser—ell i els seus dependents són a l'escorxador central de la ciutat, on els és distribuïda una certa quantitat de carn a un preu ja fixat. Sense discussions. Sense regateig. O es compra aquella carn, o hom se'n va amb les mans buides. Això explica que els establiments de carnisseria de la Societat Cooperativa de Colònia fa més d'un any que resten tancats.

Vàries setmanes vaig romandre a la ciutat. Anava amb el coll del vestit tot arrugat. La causa era que no hi havia manera de trobar un lloc on el planxessin amb midó. L'arròs era igualment escàs, i hauria semblat una ofensa que se n'hagués donat als ocells. Els fabricants de calçat usen correntment pell artificial, mentre que la seda és també reemplaçada per altres substitutius. Però, en tots aquests aspectes, l'eventual turista d'hotel veu molt poques coses.

ESTANTERIES BUIDES

«Veniu a visitar-nos a Kahlengasse», el nostre amic de la cooperativa ens digué un dia per telèfon. «Us ensenyaré els magatzems d'una cooperativa alemanya.»

Atravessàrem amplis magatzems, i a través d'ells, només vegérem que estanteries buides.

«No hi havia mantega avui en el mercat, Herr ***», digué un dels empleats.

«Els últims caps d'aviram, han anat a Remagen», digué un altre.

Quan retornàrem a l'oficina, tragué un plec de papers d'un armari, per ensenyar-nos les comandes corrents de la setmana. En cada cas, i n'hi havia 150, les quantitats entregades eren un 30 i 40 per cent menys del total demànat. Quan la seva simpàtica secretària sortí un moment, ens digué que, d'ençà del nou règim, les cooperatives passaven per uns temps molt difícils.

NO ESTÀ PERMÈS FUMAR

Però encara hi ha altres aspectes de la vida familiar sota Hítler. Avui, la dona que usa perfums i cremes o que fuma en públic, és oficialment mal mirada. A més, sovint es troba que la família la deixa sola, ja que si el marit i fills són nazis fidels, tenen necessitat de passar dues o tres tardes, i possiblement un dia sencer, fora de casa per atendre les funcions del Partit.

Al temps de les vacances, han de demostrar lleialtat a la terra mare, i romandre dins dels seus límits. Per a anar a l'estranger, sols tenen permís per a portar una quantitat equivalent a unes cinquanta pessetes.

BITLLETS DE RIFA

Posant aquestes coses al marge, és dins la cuina que Hítler està sostenint la batalla més ferma. Per al vinent hivern, sembla que hi haurà una crida perquè la gent estrenyi més el cinturó que l'any darrer, que la nació estigué pacificada, fins a cert punt, pel Fons d'Ajut de l'Hivern. Homes uniformats venien pertot arreu bitllets de rifes a favor de dit Fons. Un diumenge al mes —*Eintopfgericht Sonntag*—tots els bons nazis gastaven solament la meitat d'allò acostumat en el seu dinar i entregaven la diferència per al Fons.

Però, des de llavors, la situació dels queviures ha empitjorat considerablement, segons poguérem comprovar durant el nostre mes d'estada a Alemanya, en juny. Els stocks de molts queviures han obtingut un nivell tan baix que bat tots els *records*. És possible que les mestresses de casa siguin la causa de la caiguda del domini nazi.

COMENTARIOS

Estábamos en los principios de la evolución y con unos amigos comentàbamos la lluvia de salvadores del pueblo que habían caído en la ciudad. Los amigos y el comentarista teníamos facultades para hacer comentarios, ya que cada uno habíamos sido, hasta aquel momento, militantes activos de alguna organización proletaria y poseíamos algún conocimiento sobre algunas actividades relacionadas con la emancipación proletaria. Los comentarios, como es natural, giraron alrededor de la actividad de los salvadores, los cuales no dejaban sitio a nadie que no fuese de los nuevos, porque tenía el prejuicio de que los antiguos éramos de poco temple revolucionario y de dudosa filiación social.

Los comentaristas, como a buenos filósofos, nos tomamos la cosa con resignación, mientras esperaríamos que pasara el tiempo y ya veríamos en qué pararía tanta actividad.

***

El tiempo pasó, y la actividad de la lluvia de salvadores fué decreciendo como por encanto. Mientras el decrecimiento se iba acentuando, el comentarista se iba preguntando a qué causas obedecerían esas subidas y bajadas de la actividad de aquellos que, a los primeros días de la revolución, lo querían hacer todo y luego desaparecían como por encanto.

En este pensamiento estaba un día de estos, cuando la casualidad me deparó la suerte de encontrarme con algunos de los amigos autores del comentario de aquellos primeros días revolucionarios, los cuales, todos atareados, diéronme poca audiencia, ya que dedicados a la reconstrucción, no tenían mucho tiempo que perder. No obstante la rapidez de la entrevista, tuve el tiempo suficiente para preguntarles a qué obedecía que ahora estaban tan ocupados cuando al principio de la revolución no hacían nada. Es —me dijo uno— que entonces era el tiempo de las vacas grasas y ahora es de las flacas.

***

Esto de las vacas grasas y flacas, no es una figura retórica. Se trata de una realidad que es preciso pensar en ella, ya que puede servir de expériencia para las actuaciones actuales y futuras, en las cuales se deberá tener en cuenta a los arrivistas que sólo van a las cosas cuando pueden comer a dos carrillos. Recuérsede sino a todos aquellos indocumentados que al principio de la revolución pretendían entender en todo, cuando en razón lo que pretendían era viajar en auto, cobrar buenos sueldos y comer en los restaurantes de primera. Si estos advenedizos, con toda su atrabiliaria intrepidez se hubiesen limitado a las intervenciones simplemente sindicales, el mal no tendría los malos resultados a que se ha llegado. Pero no; ellos, como buenos intrépidos, se metieron a lo más intrincado, cual es la cuestión del aprovisionamiento y de la distribución, cuestión que ha salido de sus manos hecha un lío de lo más difícil de arreglar.

De esta cuestión, los cooperatistas sabemos demasiado lo malamente que está. Lo sabemos y lo presentíamos desde el primer momento del ataque fascista; pero como que a nosotros nos pasó lo mismo que a los amigos de que hago mención al principio, que no nos dejaron intervenir en lo que entendíamos, aquí estamos ahora que se nos empieza a solicitar nuestro concurso, para que hagamos el milagro de hacer reaparecer la abundancia de donde no hay nada. No; nosotros no haremos el milagro ni caeremos en la tentación de hacer el demagogo, de prometer la luna. Queremos sí, cuanto humanamente nos seaposible para llegar a la ordenación de la distribución, que es el mal de todos los males de la presente situación.

Esto sí; nos comprometemos llegar al arreglo de la caótica situación; pero como nosotros —repitiendo el concepto— no somos taumaturgos, exigiremos reglamentación, disciplina y confianza mutua; tres conceptos indispensables para lograr alguna ordenación.

Así, pues, dicho esto con toda la franqueza que nos caracteriza, emplazamos a la gente a que guarde su individualismo loco, que le lleva —sin saberlo— al anulamiento de su propia personalidad, y se disponga a confiar en la organización cooperativa, si es que quiere salvarse del caos y triunfar en la implantación de una nueva economía.

JUAN ROVIRA

Quins són els més revolucionaris?

Sembla, amics, com si fos una guasa—si la realitat no hagués demostrat que és una tragèdia—ço que ha passat a la Cooperació del nostre país. Teníem l'avantatge—que ha resultat ésser una dissort—d'estar organitzats econòmicament per a proveir-nos de queviures, perquè no ens manqués res, per a anar fent la nostra revolució mansa i quieta, però, a llarg termini, segura.

Però vet ací que uns espanyols traïdors al seu honor i a la seva pàtria s'alçaren en armes el 19 de juliol del 1936, contra el Govern legalment constituït i fill del sufragi universal. Contestà el poble irat els traïdors; aquests són derrotats a tota l'Espanya oriental des del Pireneu a Màlaga, al centre de la Nació, i al Nord, des d'Irun a Astúries, excepte la ciutat d'Oviedo. I, des d'aquella data en què foren derrotats els sublevats, quedant amo de la situació el poble que es va alçar contra els traïdors, que la Cooperació ací a Catalunya va de cap i resulta ésser la ventafocs dels revolucionaris, que tot ho han trasbalsat.

Nosaltres, evidentment, sovint ens preguntem: «I bé, per què tot això? Per què la Cooperació ha d'ésser el cap de turc de la revolució?» Ah! Molt senzill. Ens ho expliquen els revolucionaris en dos mots. «La Cooperació—deien—no és revolucionària; és una organització econòmica de caire burgès.» I prou!

Pel que es veu, per als revolucionaris més revolucionaris de tots els revolucionaris, la Cooperació és una organització burgesa i els seus components uns aburgesats. Per contra, de les organitzacions polítiques, les apolítiques i les sindicals, tots els seus homes més revolucionaris varen emprar les armes. Amb les armes emprades els dirigents dels partits polítics i de les sindicals, avalats per les seves respectives organitzacions, es constituïren en Govern. Govern que no volgué atendre l'oferta de la Cooperació de consum quan va anar a oferir-se al Govern revolucionari, constituït en la seva majoria per revolucionaris accidentals, en un cas fortuit, degut a l'atzar dels esdeveniments ocorreguts. No varen acceptar l'oferta de la Cooperació perquè aquesta no era revolucionària, ni tenia cap batalló ni centúria al front que l'avalés.

«Que la Cooperació no és revolucionària!», argumentaven els més revolucionaris de tots els revolucionaris, conceptuant la Cooperació de burgesa, d'adormidera, d'antirevolucionària i, en fi, de poca cosa. Però es dóna el cas que els més revolucionaris de tots els revolucionaris encara no s'havien donat compte ni s'havien assabentat que la Cooperació a Catalunya compta amb cent mil famílies, que representen quatre-centes mil persones que totes consumeixen i que representen la setena part de la població de Catalunya. Pel que es demostra, és una organització tan migrada, per als més revolucionaris, que no compta. Què són quatre-cents mil consumidors, entre tres milions?

Els homes més revolucionaris de la Cooperació—que també n'hi han—estaven de fet enrolats en els partits polítics o en les sindicals, encara que de dret ho eren de la Cooperació. Però la Cooperació, organisme econòmic, no és revolucionari en el sentit contundent de la paraula, encara que ho sigui passivament, però positivament en la seva obra constructora i renovadora a l'ensems dels valors que ella toca, canvia o transforma. Per això, quan als llocs més preeminents de l'Economia catalana predominaven els homes representatius dels més revolucionaris, tot era menyspreu per a l'organització cooperatistes, com si la setena part dels consumidors de Catalunya, organitzats en cooperatives de consum, no fos el sector més important dins l'Economia catalana. Cent mil famílies que refusen ja en temps de la monarquia i de la República el sistema capitalista. Cent mil famílies que quan la revolució triomfant situa l'enemic del poble al front d'Aragó, ací a Barcelona i arreu de Catalunya, la nostra organització es vegé vexada, escarnida, atropellada, per no ésser revolucionària, perquè no tenia fusells per a presumir. Que la cooperació de consum no és revolucionària! Un organisme que aspira, que vol anorrear tota la vella economia, l'organització que es proposa fer una profunda transformació social, construint la nova economia el suport de la qual considerem que ha d'ésser el consumidor organitzat i que tota la producció ha d'ésser supeditada al consum, i que aquesta producció la volem organitzar els consumidors organitzats. Tot això, als súper-revolucionaris, no els diu res?

No els diu res que la cooperació de consum o de distribució o els consumidors organitzats—que tots tres mots volen dir el mateix,—aspiren amb els anys a suprimir tots els burgesos detallistes i majoristes de tots els rams de la producció, de la distribució i del transport; en fi, de tota la vella economia del país, i que aquesta passi a ésser pròpiament de tots els consumidors i dirigida per nosaltres mateixos? No és més revolucionari, no, el que sempre té la boca plena de revolució que aquell que mai n'empra el vocable, però que en fa la feina cada dia. Els que formem als rengles de la Cooperació, fins els que sols hi són per l'egoisme dels avantatges materials que la Cooperació dóna al soci, fent veritable revolució, ja que el guany que s'embutxaca el detallista queda a la cooperativa, i és una merma constant per a l'economia burgesa; i, oh revolucionaris!, la merma del guany per a la burgesia és la revolució matemàtica. Ah!, si tots els obrers que es pensen ésser revolucionaris entressin com a socis als rengles de la Cooperació de consum i compressin tot el que han de comprar per tendes, places i comerços, aviat, més prompte del que pugui semblar-los als pseudo revolucionaris, la revolució seria un fet. La major part de la distribució seria nostra; eixamplaríem la producció, que l'organitzaríem nosaltres; els transports serien nostres i tots aquells que no són revolucionaris podrien continuar comprant als comerços dels pobrets burgesos per a ajudar-los a viure...

Tot això, amics revolucionaris, la Cooperació ho fa d'aquella mena de manera que els castellans en diuen «a la chita callando», sense esgarips de cap mena, sense col·lectivitzar comerços ni tallers de cap burgès—i menys com ha succeït a la Cooperació, que li han tret els obrers dels forns perquè no permetérem que ens els col·lectivitzessin—, guanyant-ho, assolint-ho a pols, a pressió contínua, obligant avui a tancar les portes uns detallistes, demà uns altres, fent que després vagin plegant els majoristes per manca de clients a qui servir, eixamplant les indústries que ja tenim i creant-ne de noves. De fer aquesta feina, els més revolucionaris, en diuen que som burgesos i adormideres. Bé, doncs; nosaltres, de fer això que fem, diem que és més revolucionari el que a poc a poc i amb tota seguretat conquista els llocs i obliga a tancar les portes als que combat obertament i cara a cara, que no els que la revolució sols l'han de fer en temps anormals i de revolta, i qui sap si no podran conservar les millores assolides per la seva poca consistència. Quin sistema, doncs, és el més revolucionari?

B. FARRÉ

Llegiu i propagueu

Acció Cooperatista

ECOP. — Rosselló, 84 — Barcelona